

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/87/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313206028
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6313206028.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci navrhovateľiek 1/ C. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., S. XX, 2/ C. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. nad P., J. X, obe zastúpené JUDr. Michaelou Maňuchovou, advokátkou Advokátska kancelária Lieskovec, Osloboditeľov 2585/5, proti odporcovi E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., S. XX, zastúpeného JUDr. Marianom Holým, Advokátska kancelária v Brezne, B. Němcovej 1/A, o určenie neplatnosti právneho úkonu, na odvolanie navrhovateľiek proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č. k. 4C/232/2013- 56 zo dňa 06. 10. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Navrhovateľky 1/, 2/ sú povinné nahradiť odporcovi spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 72,92 EUR k rukám právneho zástupcu JUDr. Mariana Holého, Advokátska kancelária Brezno, B. Němcovej 1/A, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh, ktorým sa navrhovatelia domáhali určenia, aby súd určil, že závet poručiteľa E. S., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom P., Y. XX, spísaný v roku 2007 na Notárskom úrade JUDr. Márie Ježkovej formou notárskej zápisnice N 20/2007, Nz 5510/2007, NCRIs 5485/2007, je neplatný. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že E. S., nar. XX. XX. XXXX, bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, k čomu došlo rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8Ps/11/2005-40 zo dňa 26. 07. 2005 a na návrh C. K., nar. XX. XX. XXXX (1/ navrhovateľka), kedy bola E. S. súčasne ustanovená opatrovníčka na právne úkony B. I., ktorá bola povinná ho zastupovať, spravovať jeho majetok a predkladať súdu vyúčtovanie zo správy tohto majetku. Závetom, spísaným formou notárskej zápisnice na Notárskom úrade JUDr. Márie Ježkovej sp. zn. N 20/2007, Nz 5510/2007, NCRIs 5485/2007 zo dňa 13. 02. 2007 odkázal E. S. po svojej smrti všetok hnutelný, nehnuteľný majetok, práva a iné majetkové hodnoty svojmu synovcovi E. E., nar. XX. XX. XXXX a pre prípad, že by nemohol tento z akýchkoľvek dôvodov dediť, boli ustanovení ako náhradní dedičia jeho dcéry E. E., nar. XX. XX. XXXX a E. E., nar. XX. XX. XXXX. Dedičské konanie po poručiťovi E. S. bolo ukončené vydaním osvedčenia o dedičstve č. k. 4D/62/2009-25 z 22. 05. 2009, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva (výhradne hnutelný majetok v hodnote 4.126,40 EUR) na základe závetu E. E., nar. XX. XX. XXXX (odporcovi), ktorému bola uložená povinnosť uhradiť C. K., nar. XX. XX. XXXX (1/ navrhovateľke) uplatnené pohrebné trovy v sume 577,98 EUR. C. K. bola účastníčkou tak konania o pozbavenie E. S. (poručiťova) na právne úkony ako aj dedičského konania a boli jej doručené vydané rozhodnutia. Osvedčenie o dedičstve nadobudlo účinky právoplatného dedičského rozhodnutia 22. 05. 2009. Navrhovateľka 1/ napriek tomu, že mala vedomosť o neplatnosti závetu, nevyužila možnosť podať návrh na obnovu konania proti osvedčeniu o dedičstve, ktoré jej bolo doručené 09. 07. 2009 a teda trojmesačná lehota na obnovu konania márne uplynula 09. 10. 2009. Navrhovateľke 2/ potom márne

uplynula 3 ročná lehota na podanie návrhu na obnovu konania, počítaná od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve. Okrem toho, aj keby súd návrhu navrhovateľiek vyhovel, postavenie navrhovateľiek by sa nezmenilo, pretože by týmto rozhodnutím nedosiahli zrušenie sporného osvedčenia o dedičstve č. k. 4D/62/2009-25 z 22. 05. 2009. To by bolo možné iba v obnovu dedičského konania, čo nie je možné pretože obom navrhovateľkám uplynula lehota. Na základe uvedeného okresný súd urobil záver, že navrhovateľky nepreukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti právneho úkonu, závetu, v zmysle § 80 písm. c) OSP a návrh ako nedôvodný zamietol. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 80 písm. c) OSP a ďalej § 175zca ods. 4, § 230 ods. 1, ods. 3, § 231 OSP. Pri určení náhrady trov konania okresný súd vychádzal zo zásady úspechu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 OSP. Úspešný odporca uplatnil trovy právneho zastúpenia, ktoré boli vyčíslené z hodnoty spor ako čistej hodnoty dedičstva, ktorú odporca nadobudol závetom, t. j. suma 3.549,02 EUR. Z uvedenej sumy boli vyčíslené trovy právneho zastúpenia odporcu podľa § 10 ods. 1, m ods. 2, § 13a ods. 1, § 15 a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. a to za tri úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia, vyjadrenie k návrhu a zastupovanie na pojednávaní 06. 10. 2014 po 131,13 EUR + paušálna suma náhrad 2 x 7,81 EUR a 1 x 8,04 EUR, odmena advokáta spolu 417,05 EUR.

Navrhovateľky vo včas podanom odvolaní namietali, skutkové a právne závery okresného súdu. Odporkyňa 1/ podal návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony poručiteľa, ale dedičského konania sa nezúčastnila. O spísanom závete sa dozvedela až neskôr, preto nemohla závet napadnúť tak ako uviedol okresný súd. Navrhovateľky sa dovoľávali absolútnej neplatnosti právneho úkonu závetu, na ktorú musí prihliadať súd z úradnej povinnosti, preto existencia naliehavého záujmu existuje a určením neplatnosti sa môže zmeniť právne postavenie účastníkov. Ak súd zamietol návrh preto, že uplynula lehota na obnovu konania, bola navrhovateľkám odňatá možnosť konať pred súdom, lebo posudzovanie podmienok obnovy konania mal súd nechať na súd v konaní o povolenie obnovy konania. Navrhli rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť a návrhu vyhovieť.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Podkladom pre nadobudnutie dedičstva odporcom nebol sporný závet, ale osvedčenie o dedičstve, ktoré nadobudlo právoplatnosť, tento právny stav mohli navrhovateľky zvrátiť zrušením uvedeného dedičského rozhodnutia. Súd žiadnym spôsobom neodňal navrhovateľkám možnosť konať pred súdom, vysporiadal sa s ich tvrdeniami a vyslovil jasné skutkové a právne závery.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako je vecne správny.

Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Podľa § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu právneho dediča.

Podľa § 80 písm. c) OSP návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Okresný súd návrh zamietol z toho dôvodu, že navrhovateľky nepreukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti právneho úkonu, závetu, v zmysle § 80 písm. c) OSP, pretože postavenie navrhovateľiek by sa určením neplatnosti závetu nezmenilo, lebo iba samotným určením neplatnosti závetu by nedosiahli zrušenie sporného osvedčenia o dedičstve č. k. 4D/62/2009-25 z 22. 05. 2009. Uvedený právny záver okresného súdu, z ktorého vyplýva, že navrhovateľky by určením neplatnosti závetu nedosiahli zmenu svojho právneho postavenia, je správny. Ani v návrhu navrhovateľky netvrdili a ničím nepreukazovali, existenciu stavu neistoty, ktorý by sa určením neplatnosti sporného závetu odstránil ani to, ako by sa určením neplatnosti závetu upravili právne vzťahy účastníkov konania. Nebolo ničím podložené ich tvrdenie, že určením neplatnosti sa môže zmeniť právne postavenie účastníkov. Naopak, neplatnosť právneho úkonu môže riešiť súd ako prejudiciálnu otázku napr. v konaní, v ktorom sa oprávnený dedič včas domáha vydania dedičstva podľa § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takéto konanie vychádza z existencie a rešpektuje právoplatnosť a záväznosť dedičského rozhodnutia, v ktorom bol oprávnený dedič opomenutý, čo sa vzťahuje na posudzovaný prípad. Iná možnosť bola, ako uviedol aj okresný súd, domáhať sa včas obnovy dedičského konania z dôvodu neplatnosti závetu. Aj keď navrhovateľka v rade 1/ nebola účastníčkou dedičského konania po poručiteľovi E. S., predsa jej osvedčenie o dedičstve bolo doručené a mohla z neho potrebné skutočnosti zistiť .

Odvolačný súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v ktorom okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, na základe akých skutočností vychádzal a akými úvahami sa pri vyhodnotení skutkového stavu riadil, a teda rozhodnutie spĺňa podmienky ustanovenia § 157 ods. 2 OSP. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd rešpektoval právnu úpravu, zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 OSP, v odvolacom konaní v spojení s § 2243 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 12 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. vo výške 72,92 EUR (64,53 EUR + 1 x paušálna suma náhrad 8,39 EUR) za jeden úkon advokáta, ktorý podal vyjadrenie k odvolaniu z 15. 01. 2015. Vzhľadom k tomu, odvolací súd uložil povinnosť navrhovateľkám 1/, 2/ nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.